

RAPORT O STANIE GMINY WOLA UHRUSKA W ROKU 2023

Spis treści

I . Wstęp	3
II. Realizacja polityk, programów, strategii i uchwał	5
1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wola Uhruska	5
2. Strategia Rozwoju Gminy Wola Uhruska	5
3. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wola Uhruska	6
4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wola Uhruska	7
5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Wola Uhruska	7
6. Program Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Wola Uhruska	7
7. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wola Uhruska	8
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wola Uhruska	8
9. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	9
10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wola Uhruska	9
11. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	10
12. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	10
13. Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”	11
14. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.....	12
15. Realizacja uchwał Rady Gminy	12
III. Podsumowanie działalności Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych i podległych Gminie	13
1. Urząd Gminy Wola Uhruska.....	13
1.1. Referat Finansowo-Księgowo-Podatkowy.....	13
1.2. Referat Rozwoju Gospodarczego	16
1.3. Urząd Stanu Cywilnego.....	19
1.4. Pozostałe zadania	21
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej	22
3. Zespół Szkół w Woli Uhruskiej.....	24
4. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Woli Uhruskiej.....	25
5. Gminna Biblioteka Publiczna w Woli Uhruskiej.....	26
6. Spółki komunalne z udziałem Gminy Wola Uhruska	26
6.1. Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze Sp. z o.o. w Woli Uhruskiej	26
6.2. Wirtualne Powiaty 3 Sp. z o.o. w Łącznej	27
IV. Współpraca Gminy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami	28
V. Podsumowanie	29

I . Wstęp

Niniejszy Raport o stanie Gminy Wola Uhruska w roku 2023 zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym przedstawia zagadnienia dotyczące realizacji gminnych programów, strategii, uchwał Rady Gminy oraz skondensowane sprawozdanie z działalności Urzędu Gminy Wola Uhruska, jednostek organizacyjnych Gminy, instytucji kultury i podmiotów powiązanych z Gminą.

Rok 2023 przyniósł dalszy spadek liczby mieszkańców Gminy Wola Uhruska.

Tab. 1 Liczba mieszkańców Gminy Wola Uhruska.

Liczba mieszkańców i jej zmiany (ruch naturalny, migracje)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców	3 879	3 848	3 705	3 659	3 623	3 594
Urodzenia	36	29	18	30	14	14
Zgony	59	45	49	66	50	41
Ruch naturalny	-26	-16	-31	-36	-36	-27
Zameldowania	42	18	32	34	40	36
Wymeldowania	29	56	35	51	32	35
Migracje	13	-38	-3	-17	8	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tab. 2. Mieszkańcy Gminy wg ekonomicznych grup wieku w ujęciu liczbowym.

Wiek	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem	3 879	3 848	3 705	3 659	3 623	3 594
Przedprodukcyjny	490	484	476	478	469	437
Produkcyjny	2 515	2 447	2 338	2 272	2 230	2 203
Poprodukcyjny	874	877	891	909	924	954

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W Gminie Wola Uhruska zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty jest realizowane poprzez następujące jednostki organizacyjne Gminy:

- 1) Urząd Gminy Wola Uhruska z wchodzącym w jego skład Urzędem Stanu Cywilnego;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej;
- 3) Zespół Szkół w Woli Uhruskiej, w skład którego wchodzi:
  - a) Szkoła Podstawowa im. J. I. Kraszewskiego,
  - b) Przedszkole;
  - c) Szkolne Schronisko Młodzieżowe (całoroczne);
- 4) Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Woli Uhruskiej;

Ponadto w Gminie funkcjonuje instytucja kultury – Gminna Biblioteka Publiczna w Woli Uhruskiej, spółka komunalna ze 100% udziałem Gminy – Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze Sp. z o.o. w Woli Uhruskiej.

W roku 2023 m.in. realizowano w różnym zakresie następujące zadania inwestycyjne:

1. Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów mieszkaniowych w Woli Uhruskiej (ul. Piaskowa, Dolna, Leśna, Klonowa, Odrodzenia)
2. Budowa Gminnego Centrum Ratownictwa w Woli Uhruskiej.
3. Zagospodarowanie centrum miejscowości Wola Uhruska poprzez przebudowę zabytkowych obiektów kolejowych.
4. Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stulno gm. Wola Uhruska.
5. Poprawa jakości nauczania poprzez rozbudowę Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym

6. Budowa dróg gminnych nr 104394L I 104389L w miejscowości. Mszanna-Kolonia.
7. Budowa drogi dojazdowej do pól w Macoszynie Dużym.
8. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Wola Uhruska poprzez rozbudowę wieży widokowej oraz zagospodarowanie kąpieliska na starorzeczu Bugu.
9. Budowa oświetlenia drogowego w Nadbużance.
10. Wykonanie oświetlenia ulicznego na ul. Spokojnej.
11. Remonty dróg dojazdowych do zabudowań w zabudowie kolonijnej oraz do pól.
12. Budowa altany przy świetlicy w Uhrusku.
13. Budowa altany w Macoszynie Dużym.
14. Przyłącze gazowe i kotłownia w świetlicy w Bytyniu.
15. Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Uhrusk.
16. Doposażenie OSP Wola Uhruska.
17. Realizacja projektu Cyfrowa Gmina.
18. Utworzenie strzelnicy wirtualnej.
19. Zakup miniciągnika do koszenia i odśnieżania.
20. Budowa wodociągu w Piaskach.

Poza działalnością inwestycyjną warto wymienić następujące zadania realizowane w 2023 r.:

1. Organizacja Międzynarodowego Pleneru Plastycznego „Kresy 92”.
2. Współorganizacja kolejnej edycji „Motopikniku” w Woli Uhruskiej.
3. Pozyskanie z Banku Żywności w Lublinie blisko 14,5 tony żywności, którą rozdysponowano dla ok. 550 osób.

Rok 2023 r. upływał w okresie trwającej wojny w Ukrainie, kryzysem energetycznym oraz wygasającej epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Te wyjątkowe okoliczności w pewien sposób ograniczały normalne funkcjonowanie Gminy Wola Uhruska.

Przedkładając niniejszy raport z działalności w 2023 r. zapraszam do jego lektury oraz rzeczowej oceny działalności Samorządu Gminy Wola Uhruska VIII kadencji, który skupiał się na pracy administracyjnej oraz realizacji projektów zmierzających do zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców Naszej Gminy. Mimo pewnych trudności organizacyjnych w zdecydowanej większości zrealizowano zakładane cele oraz przygotowano do realizacji inne projekty ujęte w Strategii Rozwoju Gminy.

Wójt Gminy
Wola Uhruska
/-/ Jacek Kozyra

II. Realizacja polityk, programów, strategii i uchwał

Stopień realizacji polityk, strategii czy programów uchwalanych przez Radę Gminy Wola Uhruska w roku 2023 nie odbiegał znacząco od lat poprzednich. Największą wagę dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy przypisuje się dokumentom planistycznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju. Poniżej zaprezentowane zostały dokumenty programowe wraz z oceną stopnia ich realizacji.

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wola Uhruska

Uchwała nr XXIV/141/2005 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 30 czerwca 2005 r.

W Gminie Wola Uhruska miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte jest zaledwie 77 ha, co stanowi ok. 0,5% powierzchni Gminy. W roku 2023 nie podejmowano działań w zakresie aktualizacji studium czy też opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co nie stanowiło przeszkody w realizacji nowych przedsięwzięć w oparciu o indywidualne ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu czy też inwestycji celu publicznego.

W roku 2023 wydano łącznie 67 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, tym: 34 dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 4 zabudowy usługowej i 29 zabudowy innej. Wydano również 12 decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego.

2. Strategia Rozwoju Gminy Wola Uhruska na lata 2021/2030

Uchwała nr XXXII/198/2021 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 29 grudnia 2021 r.

W przyjętej przez Radę Gminy 29 grudnia 2021 r. Strategii Rozwoju Gminy Wola Uhruska na lata 2021-2030 określono następujące 3 cele strategiczne i operacyjne.

Tab. 3. Cele strategiczne i operacyjne Strategii

Cel strategiczny 1. Zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej, wzmacnianie powiązań funkcjonalnych oraz współpracy transgranicznej i międzyregionalnej	
1.1.	Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej oraz promocja elektromobilności
1.2.	Rozwój infrastruktury komunalnej i wdrażanie racjonalnej gospodarki odpadami
1.3.	Rozwój usług cyfrowych i infrastruktury telekomunikacyjnej
1.4.	Rewitalizacja i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy
1.5.	Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
Cel strategiczny 2. Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój usług spędzania czasu wolnego i promocja gminy	
2.1.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego
2.2.	Rozwój usług i infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
2.3.	Upowszechnianie wykorzystujących technologie cyfrowe form dostępu do kultury
2.4.	Promocja gminy
Cel strategiczny 3. Ochrona walorów środowiska	
3.1.	Ochrona i kształtowanie zasobów wodnych.
3.2.	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i infrastruktury publicznej
3.3.	Rozwój niskoemisyjnych i zeroemisyjnych mocy wytwórczych, energetyki rozproszonej
Cel strategiczny 4. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych i rozwój rynku pracy	
4.1.	Wzmacnianie innowacyjności i zaawansowania technologicznego gospodarstw rolnych
4.2.	Promowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w procesie produkcji rolnej, w tym rozwój rolnictwa ekologicznego

4.3.	Rozwój agroturystyki, turystyki wiejskiej i rolniczego handlu detalicznego
4.4.	Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości
Cel strategiczny 5. Wzmacnianie kapitału społecznego i zarządzanie gminą	
5.1.	Włączenie i integracja społeczna
5.2.	Rozwój usług społecznych i poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej
5.3.	Bezpieczeństwo publiczne
5.4.	Wspieranie oddolnych inicjatyw i poprawa efektywności zarządzania

Dla poszczególnych celów operacyjnych wskazano w Strategii kierunki działań oraz wstępnie zidentyfikowane projekty zarówno inwestycyjne jak i społeczne. Spośród 46 zidentyfikowanych projektów część zostało zrealizowanych w latach 2021-2022, natomiast w roku 2023 r. realizowano następujące zadania:

- 1) budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stulno;
- 2) budowa ciągu komunikacyjnego – ul. Dolna, Piaskowa, część Leśnej i Al. Odrodzenia;
- 3) budowa ul. Klonowej w Woli Uhruskiej;
- 4) budowa drogi ul. Jasna w Woli Uhruskiej;
- 5) budowa chodnika przy drodze wojewódzkiej 816 w Bytyniu (projektowanie - 2023);
- 6) przebudowa zabytkowych obiektów kolejowych w Woli Uhruskiej na cele kulturalne wraz z zagospodarowaniem otoczenia (2023);
- 7) budowa Gminnego Centrum Ratownictwa w Woli Uhruskiej (2023);
- 8) rozbudowa Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym (2023);
- 9) Budowa wodociągu w Piaskach (rozpoczęcie w 2023);
- 10) Utwardzenie asfaltem dróg dojazdowych do pól na terenie 16 Sołectw Gminy Wola Uhruska: drogi do pól i do zabudowań;
- 11) Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Wola Uhruska;
- 12) Rewitalizacja połączenia Chełm-Włodawa wraz z poprawą dostępności transportu kolejowego w m. Włodawa

3. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wola Uhruska na lata 2017–2023

Uchwała nr XXVI/173/2017 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 28 września 2017 r.

Lokalny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministra Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. jak również o zasady programowania, wdrażania i wsparcia rewitalizacji w województwie lubelskim Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym z grudnia 2015 r.

Przeprowadzona wszechstronna analiza sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru Gminy Wola Uhruska wykazała, że w obszarze zdegradowanym znajdują się następujące miejscowości: **Bytyń, Kosyń, Stulno, Uhrusk, Wola Uhruska, Potoki**.

Obszar rewitalizacji rozumiany jako obszar o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym został ograniczony do części miejscowości Wola Uhruska i Uhrusk. Łączna powierzchnia obszarów do rewitalizacji wynosi **163,019 ha**, co stanowi **1,08%** powierzchni Gminy. W obszarze tym zamieszkiwało łącznie **967 osób (24,01%** populacji Gminy).

Kompleksowa rewitalizacja i koncentracja działań w centrum Gminy Wola Uhruska oraz w pobliskiej miejscowości Uhrusk będą podstawą do wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej,

poprzez oddziaływanie na sfery, w których stwierdzono największe nagromadzenie problemów – czyli sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, techniczną i przestrzenno-funkcjonalną.

W ramach realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji w roku 2023 prowadzono Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej w centrum wsi Wola Uhruska obejmujące remont kapitalny budynku po byłym dworcu kolejowym z adaptacją budynku na dom pracy twórczej, remont wieży ciśnień oraz zagospodarowanie parku i otoczenia dworca PKP.

Zadanie to zostało zrealizowane w etapach w 2021 r. (plac zabaw z siłownią zewnętrzną) i w 2023 r. (remont budynku byłego dworca kolejowego i wieży ciśnień wraz z zagospodarowaniem terenu).

4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wola Uhruska na lata 2016-2020

Uchwała nr XVIII/118/2016 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 13 grudnia 2016 r.

Głównym celem planu gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Wola Uhruska jest redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych i redukcja zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej w stosunku do roku bazowego – 2010. Działania przewidziane w Planie w założeniu miały doprowadzić w roku 2020 do redukcji emisji gazów cieplarnianych o 48% zmniejszenie zużycia energii finalnej o 3,4%, przy jednoczesnym wzroście udziału energii ze źródeł odnawialnych z 30,1% (2010 r.) do około 55,9% w 2020 r.

W zakresie realizacji zadań z zakresu gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Wola Uhruska w 2023 r. dokonano modernizacji i remontów dróg gminnych. Przez część 2023 r. funkcjonował także Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”, w ramach którego udzielano pomocy doradczej. Łącznie w 2023 r. z Gminy Wola Uhruska do Programu „Czyste Powietrze” złożonych zostało 14 wniosków, podpisanych zostało 10 umów, zrealizowano 9 przedsięwzięć na łączną kwotę **389 595,57 zł.**

5. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Wola Uhruska na lata 2020- 2032

Uchwała nr XXVII/168/2021 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 30 kwietnia 2021 r.

Nadrzędnym długoterminowym celem Programu jest oczyszczenie terenu Gminy Wola Uhruska z wyrobów zawierających azbest, poprzez stosowanie się do harmonogramu stopniowego usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z bazą wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Wola Uhruska na koniec roku 2023 pozostawało do unieszkodliwienia **3 098,660 ton** takich wyrobów, w tym **2 976,902 ton** u osób fizycznych. Rok 2022 był ostatnim rokiem realizacji projektu „**System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego**”, w ramach którego Samorząd Województwa Lubelskiego przyjmował zgłoszenia lokalizacji materiałów zawierających azbest przewidywanych do demontażu i utylizacji w związku z czym w 2023 r. nie prowadzono już naboru wniosków na usuwanie wyrobów zawierających azbest.

6. Program Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Wola Uhruska

Uchwała Nr XXII/128/2005 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 24 marca 2005 r.

Celem Program Ochrony Środowiska było stwierdzenie stanu faktycznego jakości środowiska naturalnego obszaru Gminy oraz doprowadzenie do przestrzegania standardów jakości środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. W Programie wskazano obszary działalności ochronnej oraz określono zadania do realizacji w poszczególnych obszarach na lata 2004-2016. Pomimo braku aktualizacji Programu po roku 2016 w roku 2023 realizowano zadania w zakresie gospodarki wodnej i gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przed hałasem (remonty i modernizacje dróg gminnych).

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Wola utracił ważność w 2012 r. wskutek nowelizacji ustawy o odpadach.

7. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wola Uhruska na lata 2023-2028

Uchwała nr XL/256/2022 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 15 grudnia 2022 r. zmieniona uchwałą nr XLII/272/2023 z dnia 2 marca 2023 r.

Program określa stan, prognozę wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy Wola Uhruska obejmującego lokale stanowiące własność Gminy Wola Uhruska w ilości 3 lokali (2 w Woli Uhruskiej i 1 w Macoszynie Dużym) o łącznej powierzchni użytkowej 146,2 m². W trakcie roku 2023 zmniejszony został zasób mieszkaniowy o jedno mieszkanie w budynku Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym, które zostało przekazane w użyczenie na potrzeby organizacyjne Szkoły. Z tytułu czynszu Gmina w 2023 r. osiągnęła przychody w kwocie **4 166,36** zł. W zakresie wydatków na bieżącą eksploatację i modernizację lokali nie ponoszono kosztów.

8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wola Uhruska na lata 2022-2030

Uchwała nr XXXIII/212/2022 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 24 lutego 2022 r.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w oparciu o przeprowadzoną analizę społeczno-demograficzną określone zostały trzy obszary strategiczne, dla których wypracowano dalsze uszczegółowienie celów będących odpowiedzią na występujące problemy społeczne.

Hierarchizacja obszarów strategicznych i poszczególnych celów szczegółowych przedstawia się następująco:

1. Aktywizacja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Wsparcie na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, zwłaszcza znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Skuteczne przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Dla każdego z ww. celów szczegółowych opracowano różnego rodzaju działania wskazując podmioty odpowiedzialne za ich realizację oraz wskaźniki stopnia realizacji. W 2023 r. w ramach realizacji Strategii realizowane były różnorodne działania opisane w dalszej części raportu – przy omawianiu działań Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy w zakresie poszczególnych sfer życia społeczno-gospodarczego mieszkańców.

- 1) integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych
- 2) udzielenie pomocy rodzinom osób dotkniętych niepełnosprawnością lub długotrwałą/ciężką chorobą w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym
- 3) wsparcie tworzenia dziennych i rodzinnych placówek pomocy dla osób starszych – Klub Senior+;
- 4) wsparcie funkcjonowania ośrodków wsparcia, w tym m. in.: klubów seniora, dziennych domów seniora – wsparcie finansowe Klubu Senior+
- 5) organizacja wydarzeń, festynów skierowanych do rodzin, propagujących wartości rodzinne;
- 6) rozwój poradnictwa specjalistycznego, zwłaszcza psychologicznego – funkcjonowanie Punktu konsultacyjnego
- 7) organizacja zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych w szkołach;
- 8) organizacja czasu wolnego i wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży;
- 9) zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego – zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań, itp.;
- 10) organizowanie imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych;

- 11) realizacja programów profilaktycznych w szkołach
- 12) szkolenie nauczycieli, pracowników socjalnych, wychowawców w kontekście profilaktyki uzależnień;
- 13) przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie;
- 14) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe;
- 15) wsparcie grup samopomocy;
- 16) uzupełnienie braków kadrowych GOPS.

9. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019-2023

Uchwała nr V/30/2019 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 15 lutego 2019 r.

Podstawowym celem programu było przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wola Uhruska.

Realizację programu powierzono wszystkim jednostkom organizacyjnym Gminy w szczególności Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, który jest jednocześnie odpowiedzialny za Koordynację realizacji programu. Oprócz gminnych jednostek organizacyjnych realizacja programu spoczywa na Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W obszarze przeciwdziałania przemocy w ramach programu w 2023 r.:

- 1) odbyło się **5** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 2) **6** rodzin zostało objętych procedurą „Niebieskiej Karty”
- 3) zamknięto **7** procedur „Niebieskiej Karty”;
- 4) wszczęto **4** procedury „Niebieskiej Karty” oraz kontynuowano **3** procedury z roku 2022;
- 5) **11** osób zostało objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego, w tym wsparciem żywnościowym;
- 6) funkcjonował Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.

Rada Gminy uchwałą nr LII/314/2023 z dnia 28.12.2023 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wola Uhruska na lata 2024-2027.

10. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wola Uhruska na lata 2023-2025

Uchwała nr XLII/271/2023 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 2 marca 2023 r.

Założeniem Programu jest poprawa sytuacji bytowej rodzin z terenu Gminy Wola Uhruska dotkniętych problemami społecznymi (uzależnieniom, przestępczości i przemocy) oraz zapobieganie patologiom.

Cel główny Programu brzmi: **Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.** Dla tak określonego celu głównego wskazano cele szczegółowe oraz działania. W Programie dokonano hierarchizacji celów szczegółowych i działań w następujący sposób:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji funkcji rodziny - zapewnienie bezpieczeństwa Rodzinom.
2. Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.
3. Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

4. Profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia rodzin i dzieci.

Realizację Programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej oraz innym jednostkom organizacyjnym Gminy wskazując również konieczność współdziałania z instytucjami z terenu powiatu włodawskiego zajmującymi się zagadnieniami funkcjonowania rodziny.

W 2023 roku z terenu gminy Wola Uhruska **jedno dziecko** przebywało w pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej o charakterze socjoterapeutycznym. Poniesiony wydatek w tym zakresie to kwota 34 561,91 zł. Ponadto **3** dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, w rodzinach spokrewnionych – wydatki w tym zakresie wyniosły 3 337,78 zł, w tym wynagrodzenie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 355,76 zł.

W 2023 r. realizowane były działania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (działania informacyjne i przyznawanie kart dużej rodziny – 146 kart), Zespół Szkół w Woli Uhruskiej (szkolny program profilaktyczny), Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych), Gminną Bibliotekę Publiczną łącznie z Zespołem Szkół (konkursy i uroczystości).

11. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Gminie Wola Uhruska na lata 2022-2025

Uchwała nr XXXIII/214/2022 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 24 lutego 2022 r.

Celem głównym Programu na lata 2022-2025 jest poprawa jakości życia osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień, ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Wola Uhruska, propagowanie zdrowego stylu życia oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Realizację Programu powierzono Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która m.in. zorganizowała Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie. W ramach działania Punktu zatrudniony jest psycholog, który w 2023 r. udzielił 285 porad w kontakcie bezpośrednim i telefonicznym o charakterze wspierającym i motywującym do podjęcia pracy nad sobą.

W 2023 r. Komisja prowadziła rozmowy motywujące z **13** osobami zgłoszonymi z terenu Gminy w ramach postępowania zmierzającego do poddania się leczeniu odwykowemu. W wyniku przeprowadzonych rozmów **7** osób poddało się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu, **2** osoby korzystało z pomocy psychologa, a w stosunku do **4** osób prowadzone było postępowanie sądowe.

Na terenie Gminy w 2023 r. funkcjonowało **7** punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym **6** punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%. Dodatkowo funkcjonowały **4** punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym **2** punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wydano także jedno zezwolenie jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych. Łączna wartość alkoholu sprzedanego w 2023 r. wyniosła **2 781 090 zł**, w tym **1 699 268 zł** z tytułu sprzedaży napojów o zawartości alkoholu do 4,5% i piwa, **223 205 zł** z tytułu sprzedaży napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% oraz **858 417 zł** z tytułu sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 18%.

12. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 r.

Uchwała nr XXXIX/253/2022 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 10 listopada 2022 r.

W programie przewidziano współpracę finansową obejmującą wspieranie i powierzanie organizacjom wykonywania zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz kultury wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie lub finansowanie ich realizacji. Kwota przewidziana w programie na wsparcie finansowe wynosiła **130 000 zł**, którą w trakcie roku 2023 zwiększono do kwoty **155 000 zł**. W ramach realizacji Programu ogłoszony został otwarty konkurs na wspieranie zadań publicznych, do którego przystąpiły **2** organizacje pozarządowe z terenu Gminy Wola Uhruska.

W wyniku konkursu ofert przekazano organizacjom następujące kwoty:

- 1) **80 000,00 zł** – na organizację współzawodnictwa sportowego o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym w zakresie piłki nożnej;
- 2) **65 000,00 zł** – na organizację zajęć pieśni i tańca dla dzieci i młodzieży.

Ponadto w wyniku oferty złożonej z inicjatywy organizacji pozarządowej zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dotację w wysokości **10 000,00 zł** na organizację aktywnego wypoczynku dzieci z Gminy Wola Uhruska uprawiających zapasy – organizację zgrupowania szkoleniowego w okresie wakacyjnym.

Łącznie w działaniach realizowanych w 2023 r. przez organizacje pozarządowe udział brało ok. **140** osób (zajęcia i rozgrywki piłki nożnej 65 osób, zajęcia taneczne i wokalne 46 uczniów i wychowanków, 30 uczniów – uczestników zgrupowania szkoleniowego zapasów).

W gminie Wola Uhruska działają następujące organizacje pozarządowe:

- 1) Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha w Woli Uhruskiej;
- 2) Stowarzyszenie Zespół Pieśni i Tańca „Kresowiak” w Woli Uhruskiej;
- 3) Stowarzyszenie Ludowy Klub Sportowy „Vitrum” w Woli Uhruskiej;
- 4) Nadbużańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Woli Uhruskiej;
- 5) Stowarzyszenia Ochotniczych Straży Pożarnych
  - a) w Woli Uhruskiej,
  - b) w Uhrusku,
  - c) w Piaskach,
  - d) w Siedliszczu,
  - e) w Zbereżu,
- 6) Koła Gospodyń Wiejskich:
  - a) „Piaskowe Babeczki” w Piaskach,
  - b) „Morowe Babki” w Stulnie,
  - c) „Gosposie z Uhruska”,
  - d) w Zbereżu,
  - e) w Kosyniu;

Gmina współpracowała z ww. organizacjami w różnym zakresie zapewniając im m.in. lokale na siedziby. W ramach współpracy Gmina pozyskała z Funduszu Sprawiedliwości dotacje w łącznej kwocie **19 423,30 zł** dla Kół Gospodyń wiejskich na przeprowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przyczynom przestępczości (zjawiska przemocy domowej, przestępstwa na szkodę małoletnich, cyberprzestępczość, oszustwa i lichwy oraz promowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym). W ramach tych środków organizowany został festyn „Bezpieczne Kresy”, podczas którego prezentowane były różnego rodzaju informacje na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa. Festynowi towarzyszyły stosiki Kół Gospodyń Wiejskich, na których przygotowanie wydatkowano pozyskane środki. Niezależnie od tego Gmina wsparła Koło Gospodyń Wiejskich z Siedliszcza w organizacji festynu z okazji 10-lecia Koła.

Na funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych Gmina zapewniała środki na doposażenie oraz bieżące funkcjonowanie w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” było możliwe pozyskanie ok. 14,5 tony artykułów żywnościowych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszej gminy.

13. Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Uchwała nr V/31/2019 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 15 lutego 2019 r.

Program został przyjęty w związku z ustanowieniem przez Radę Ministrów wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Realizacja Programu została powierzona Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. W 2023 r. Program był realizowany we wszystkich szkołach na terenie Gminy Wola Uhruska, tj. w Szkole Podstawowej im. J. I. Kraszewskiego w Woli Uhruskiej i szkołach prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduktor” w Łomży - Szkole Podstawowej w Macoszynie Dużym i Szkole Podstawowej w Uhrusku. W ramach Programu wydano **5 879** posiłków dla **45** dzieci. Koszt realizacji Programu wyniósł **29 943,00 zł**, z czego kwotę **28 453,00 zł** stanowiła dotacja z budżetu państwa.

14. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie Wola Uhruska na 2023 r.

Uchwała nr XLII/277/2023 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 2 marca 2023 r.

W 2023 r. w ramach realizacji Programu oddano do schroniska 4 bezdomne psy. Zawarto 2 umowy adopcji psa. Ponadto zawartych zostało 6 umów społecznych opiekunów kotów, którym wydano ok. 350 kg na potrzeby dożywiania wolno żyjących kotów oraz sfinansowano sterylizację lub kastrację 35 wolno żyjących kotów.

15. Realizacja uchwał Rady Gminy

W 2023 r. odbyło się 11 sesji Rady Gminy, w tym 4 zwołane w trybie nadzwyczajnym na wniosek Wójta Gminy. Rada Gminy w roku ubiegłym podjęła 53 uchwały. Najwięcej z nich dotyczyło spraw finansowych (budżet Gminy i jego zmiany – 12, Wieloletnia Prognoza Finansowa i jej zmiany – 6, wydatki niewygasające – 1, podatki i opłaty - 3, pomoc finansowa – 3, sprawozdania finansowe – 1).

Ponadto uchwały dotyczyły m.in. następujących spraw:

- gminnych programów - 4
- z zakresu pomocy społecznej – 4,
- organizacji oświaty – 2,
- absolutorium i wotum zaufania dla Wójta Gminy – 2,
- diet radnych i sołtysów oraz wynagrodzenia wójta – 3,
- nieruchomości – 3,
- odwołania i powołania Skarbnika Gminy – 2,
- utrzymania czystości i zagospodarowania odpadów komunalnych – 1,
- przebiegu dróg – 1,
- planów pracy Komisji Rady Gminy– 1,
- kąpieliska – 1,

Realizację zdecydowanej większości uchwał powierzono Wójtowi Gminy. Wyjątek stanowiły uchwały w sprawach planów pracy Komisji Rady Gminy. W 2023 r. nie było rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Lubelskiego i Regionalnej Izby obrachunkowej w Lublinie.

Oprócz sesji Rada Gminy działa poprzez stałe Komisje, najczęściej zwoływane w formie wspólnych posiedzeń, których w 2023 r. było 5. Ponadto w minionym roku odrębnie zorganizowano 2 posiedzenia Komisji Rewizyjnej w sprawie sprawozdania finansowego za 2022 r. oraz w sprawie zapoznania się wynikami kontroli kompleksowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie. Komisja Społeczna oprócz udziału we wspólnych posiedzeniach Komisji Rady Gminy odbyła jedno posiedzenie. W związku z brakiem skarg i petycji w 2023 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie

organizowała odrębnych posiedzeń. Komisje Budżetu i Rozwoju Gospodarczego realizowała swoje zadania w trakcie sesji i wspólnych posiedzeń Komisji. Radni, w szczególności Przewodniczący Rady Gminy jego Zastępca oraz Przewodniczący Komisji Rady Gminy uczestniczyli także w spotkaniach organizowanych w Urzędzie Gminy. Aktywnie włączali się do prac na rzecz samorządu i społeczności lokalnej.

W 2023 r. do Wójta Gminy wpłynęło 17 interpelacji i zapytań Radnych, na które Wójt udzielił odpowiedzi.

III. Podsumowanie działalności Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych i podległych Gminie

1. Urząd Gminy Wola Uhruska

W 2023 r. w Urzędzie Gminy nastąpiła zmiana Skarbnika Gminy w związku z rezygnacją z pełnienia tej funkcji. Nowym Skarbnikiem została dotychczasowa Zastępca Głównego Księgowego. Ponadto w Urzędzie odbyły się trzy nabory na wolne stanowiska urzędnicze do spraw:

- 1) gospodarki komunalnej i planowania przestrzennego;
- 2) ogólnoorganizacyjnych i koordynacji czynności kancelaryjnych;
- 3) finansowo-budżetowych.

1.1. Referat Finansowo-Księgowo-Podatkowy

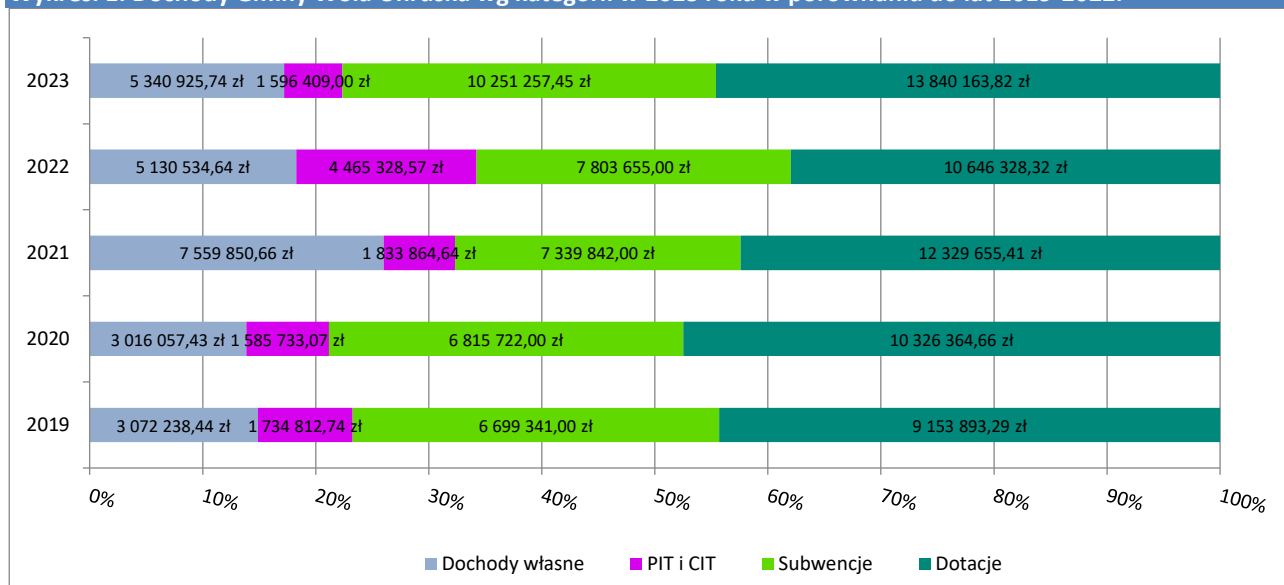
Referatem Finansowo-Księgowo-Podatkowym kieruje Skarbnik Gminy. Jednym z podstawowych zakresów działania Referatu jest prowadzenie spraw podatków i opłat lokalnych, w tym podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości.

Budżet Gminy Wola Uhruska na 2023 r. został przyjęty uchwałą Nr XLI/266/2022 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 29 grudnia 2022 r., w której określono planowane dochody w kwocie **32 966 525,36 zł**, w tym dochody bieżące w wysokości **20 107 987,64 zł** i dochody majątkowe w kwocie **12 858 537,72 zł**. Wydatki zaplanowano w wysokości **36 965 047,31 zł**, w tym **21 202 517,20 zł** wydatków bieżących i **15 762 530,11 zł** wydatków majątkowych.

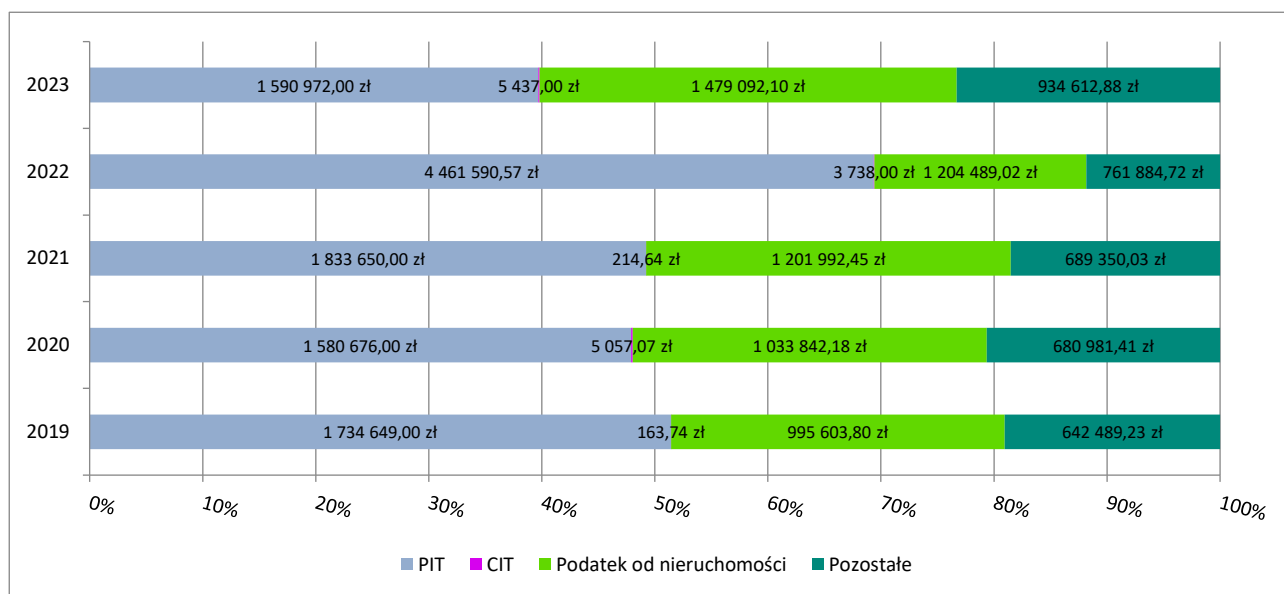
W trakcie roku podjętych zostało 11 uchwał Rady Gminy Wola Uhruska w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 r. oraz wydanych zostało 19 zarządzeń Wójta Gminy dokonujących zmian w budżecie gminy. W wyniku wprowadzanych zmian dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły **31 028 756,01 zł**, a ich realizacja stanowiła **93,04%** planu wynoszącego **33 349 255,31 zł**, wydatki zaś wyniosły **33 434 581,01 zł**, a ich realizacja wyniosła **87,42%** planu wynoszącego **38 248 050,79 zł**.

Najważniejszym źródłem dochodów Gminy Wola Uhruska w 2023 roku były subwencje ogólne z budżetu państwa. Wpływy w kwocie **8 463 852,00 zł** stanowiły **27,28%** wszystkich dochodów Gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu Gminy składa się łącznie na **73,96%** wszystkich wpływów. Najważniejszym źródłem dochodów własnych Gminy Wola Uhruska w 2023 roku były wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, które wyniosły **1 590 972,00 zł** i generowały **5,13%** wpływów do budżetu. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku od nieruchomości, wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych oraz wpływy z usług, wykonane odpowiednio w wysokości **1 479 092,10 zł**, **606 054,24 zł** i **588 318,11 zł**.

Wykres. 1. Dochody Gminy Wola Uhruska wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022.

Wykres. 1. Dochody podatkowe Gminy Wola Uhruska wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022.

W 2023 roku Gmina Wola Uhruska najczęściej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie **9 420 459,65 zł**, co stanowiło **28,18%** wydatków Gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach transportu i łączności. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie **5 040 972,05 zł**, co stanowiło **15,08%** wydatków Gminy. Wydatki z zakresu administracji publicznej wykonano w wysokości **3 215 759,82 zł**, co stanowiło **9,62%** wydatków Gminy. Należy zauważyć, że Gmina Wola Uhruska zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości **8 150 165,46 zł**. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie **4 107 575,00 zł**. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło **50,40%**.

Warto zwrócić uwagę, że Gmina Wola Uhruska zrealizowała inwestycje na kwotę **13 316 048,31 zł**. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości **7 900 786,67 zł**, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło **59,33%**.

Kwota długu w 2023 zmniejszyła się z poziomu **490 000,00 zł** do poziomu **155 000,00 zł**. Należy zauważyć, że jest to sytuacja odwrotna do sytuacji obserwowanej w sektorze, ponieważ na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%.

Wola Uhruska jest w posiadaniu mienia komunalnego o łącznej wartości **63 184 236,31 zł**, w tym m.in. grunty o wartości **2 854 000,21 zł**, budynki i budowle o wartości **53 185 817,43 zł**, środki transportowe o wartości **512 391,51 zł**. W trakcie 2023 r. nastąpił wzrost wartości mienia komunalnego o kwotę **8 162 379,34 zł**, z czego wzrost wartości budynków i budowli wyniósł **7 950 708,38 zł**.

Od 1 stycznia 2020 r. na podstawie uchwały XIV/80/2019 Rady Gminy Wola Uhruska z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Wola Uhruska zaliczanych do sektora finansów publicznych Referat Finansowo-Księgowo-Podatkowy zajmował się również zadaniami obsługi finansowo-księgowej jednostek organizacyjnych, do których należą:

- 1) Zespół Szkół w Woli Uhruskiej;
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 3) Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Ponadto na podstawie stosownej umowy Referat prowadził również obsługę finansowo-księgową gminnej instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Woli Uhruskiej.

Referat w roku 2023 kontynuował sprzedaż węgla po preferencyjnej cenie zakupiony w kopalni Lubelski Węgiel. Wnioski były rozpatrywane w Referacie Rozwoju Gospodarczego we współdziałaniu z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej. Wydawaniem węgla zajmowało się Przedsiębiorstwo Wielobranżowe BAZA. Łącznie w 2023 r. sprzedano 45 ton węgla. Cena zakupu węgla w kopalni wynosiła **1 500 zł/tonę**, natomiast cena sprzedaży to kwota **2 000,00 zł/tonę**.

W ramach obsługi Referat prowadził również sprawy dowożenia uczniów do szkół oraz sprawy związane z wyliczaniem dotacji do Szkół Podstawowych w Macoszynie Dużym i w Uhrusku prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym w Łomży. W roku 2023 Gmina Wola Uhruska przekazała dotacje w wysokości **2 954 325,65 zł** na funkcjonowanie ww. szkół w następujących kwotach:

- 1) Szkoła Podstawowa w Macoszynie Dużym – **1 928 803,22 zł**, w tym na:
  - funkcjonowanie Szkoły Podstawowej 1 192 473,20 zł,
  - nagrody z okazji 250 rocznicy KEN – 20 189,25 zł,
  - funkcjonowanie oddziału przedszkolnego 511 882,60 zł,
  - realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy 187 663,68 zł,
  - wczesne wspomaganie rozwoju dzieci 8 933,60 zł,
  - zakup podręczników 7 660,89 zł;
- 2) Szkoła Podstawowa w Uhrusku – **1 025 522,43 zł**, w tym na:
  - funkcjonowanie Szkoły Podstawowej – 701 505,06 zł,
  - nagrody z okazji 250 rocznicy KEN – 10 767,60 zł,
  - funkcjonowanie oddziału przedszkolnego 225 598,32 zł,
  - realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy 83 384,34 zł,
  - zakup podręczników 4 722,11 zł.

W okresie od 28 września do 7 listopada 2023 r. w Urzędzie Gminy Wola Uhruska Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie prowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wola Uhruska. W wyniku kontroli Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej pismem z dn.

05.01.2024 r. wystosował wystąpienie pokontrolne zawierające łącznie 23 wnioski pokontrolne, w tym:

- 2 w zakresie ogólno-organizacyjnym,
- 11 w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości,
- 3 w zakresie dochodów budżetowych,
- 4 w zakresie wydatków budżetowych,
- 2 w zakresie udzielonych dotacji.

1.2. Referat Rozwoju Gospodarczego

Do podstawowych zadań, poza obsługą administracyjną, Referatu należy prowadzenie wszelkich spraw związanych z przygotowaniem, realizacją i utrzymaniem inwestycji realizowanych przez Gminę Wola Uhruska.

W 2023 r. w Gminie Wola Uhruska prowadzone były w różnym zakresie następujące zadania inwestycyjne:

Tab. 6. Wykaz przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych w 2023 r.

Lp.	Nazwa	Wysokość planowanych wydatków [PLN]	Wysokość zrealizowanych wydatków [PLN]
1.	Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów mieszkaniowych w Woli Uhruskiej (ul. Piaskowa, Dolna, Leśna, Klonowa, Odrodzenia)	3 045 345,00	2 908 873,90
2.	Budowa Gminnego Centrum Ratownictwa w Woli Uhruskiej	2 408 135,45	2 407 885,00
3.	Zagospodarowanie centrum miejscowości Wola Uhruska poprzez przebudowę zabytkowych obiektów kolejowych	1 979 661,12	1 916 050,62
4.	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stulno gm. Wola Uhruska	1 814 541,00	1 778 925,98
5.	Poprawa jakości nauczania poprzez rozbudowę Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym	1 521 631,75	1 504 679,60
6.	Budowa dróg gminnych nr 104394L I 104389L w miejscowości. Mszanna-Kolonia	1 736 584,78	1 736 584,78
7.	Budowa drogi dojazdowej do pól w Macoszynie Dużym	99 530,00	99 526,36
8.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Wola Uhruska poprzez rozbudowę wieży widokowej oraz zagospodarowanie kąpieliska na starorzeczu Bugu	150 187,27	150 187,27
9.	Budowa oświetlenia drogowego w Woli Uhruskiej	34 000,00	33 328,66
10.	Wykonanie oświetlenia ulicznego na ul. Spokojnej	21 454,50	21 450,00
11.	Budowa altany przy świetlicy w Uhrusku	32 000,00	31 965,50
12.	Budowa altany w Macoszynie Dużym	29 400,00	29 380,00
13.	Przyłącze gazowe i kotłownia w świetlicy w Bytyniu	28 290,00	28 290,00
14.	Zakup samochodu OSP Uhrusk	260 000,00	251 460,00
15.	Doposażenie OSP	46 451,79	46 451,79
16.	Cyfrowa Gmina	98 550,00	98 547,60
17.	Utworzenie strzelnicy wirtualnej	152 176,25	152 176,25
18.	Zakup ciągnika do koszenia i odśnieżania	23 501,00	23 501,00
19.	Budowa wodociągu w Piaskach	714 600,00	17 904,00

W ramach prowadzonych przedsięwzięć oraz bieżącego funkcjonowania Gminy w Referacie przeprowadzono 8 przetargów nieograniczonych o udzielenie zamówienia publicznego oraz 22 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego poza trybem określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych (poniżej 130 tys. zł netto).

Poza działaniami inwestycyjnymi Referat przygotowywał i przeprowadzał zadania remontowe i bieżącego utrzymania obiektów gminnych. Najważniejsze z nich dotyczyły infrastruktury drogowej.

Na nieutwardzonych drogach gminnych i wewnętrznych przeprowadzono prace remontowe polegające na dowiezieniu kruszywa na drogi gruntowe wraz z równaniem nawierzchni w większości sołectw.

Wśród zadań realizowanych przez Referat było również przygotowywanie i przeprowadzenie przetargów na dzierżawę lub sprzedaż nieruchomości stanowiących mienie Gminy. W roku 2023 przygotowano i upubliczniono **15** wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dzierżawy, najmu, użyczenia lub nieodpłatnego przekazania. W zakresie sprzedaży nieruchomości ogłoszono **9** przetargów nieograniczonych i **1** przetarg ograniczony na zbycie nieruchomości mienia Gminy. W wyniku przetargów sprzedano **3** działki za łączną kwotę **77 822,00 zł**. Zawarto 10 umów dzierżawy gruntów gminnych. Z tytułu dzierżawy gruntów rolnych (71 ha 88 a, 69 umów) uzyskano dochody w kwocie **14 477,51 zł**. Łączne dochody netto z tytułu dzierżaw lub najmu składników mienia Gminy w 2023 r. wyniósł **250 996,03 zł**.

W użytkowaniu wieczystym znajduje się **12** działek gminnych. Dochody z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste wyniosły w 2023 r. **4 917,24 zł**. Dochody z tytułu opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na podst. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U. z 2020 r. poz 139) wyniosły **480,21 zł**.

Kolejnym zadaniem realizowanym w Referacie były sprawy związane z wycinką drzew. W 2023 r. do Urzędu Gminy Wola Uhruska wpłynęło **7** wniosków o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew oraz **98** zgłoszeń zamiaru wycinki drzew. Do każdego wniosku lub zgłoszenia niezbędne było dokonanie wizji w 2023 r. Wójt Gminy Wola Uhruska wydał **7** decyzji zezwalających na wycinkę **51** drzew oraz odmawiających wycięcia **3** drzew. Nie wniesiono sprzeciwu do **96** zgłoszeń zamiaru wycinki **2 087** szt. drzew. Sprzeciw został wniesiony do jednego zgłoszenia. Ponadto uzyskano decyzji Starostwa Powiatowego zezwalających na wycinkę łącznie **188** szt. drzew z działek gminnych.

Referat prowadził również sprawy związane z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy oraz prowadzeniem ewidencji ilości odbieranych od mieszkańców Gminy odpadów komunalnych oraz prowadzenie rozliczeń z przedsiębiorcą, któremu zostało zlecona ta usługa.

Tab. 7. Ilość odpadów odebranych z miejsc i obiektów użyteczności publicznej.

Lata	Ilość koszy/worków do 60 dm ³ [szt.]	Ilość koszy/worków od 60 dm ³ do 120 dm ³ [szt.]	Pojemniki 240 dm ³ oraz 1100 dm ³	Koszty zbiórki, transportu i utylizacji [zł]
2019	495	1 380	-	20 145,00
2020	675	288	19	22 185,00
2021	662	325	24	23 400,00
2022	704	272	34	24 100,00
2023	704	264	47	24 210,00

Ilość odpadów komunalnych odebranych sprzed nieruchomości zamieszkiwanych i zebranych w Punkcie Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych z terenu Gminy Wola Uhruska w roku 2023 wyniosła **609,687 ton**.

Tab. 8. Ilość odebranych odpadów komunalnych.

Kategoria odpadów	Ilość odpadów w latach:		
	2021	2022	2023
Niesegregowane odpady komunalne	222,6200	190,900	190,020
Opakowania z papieru i tektury	42,6100	35,470	32,540
Opakowania z tworzyw sztucznych	9,0400	8,260	7,950
Zmieszane odpady opakowaniowe	154,567	140,860	162,850
Opakowania ze szkła	88,4100	81,060	73,390
Odpady betonu oraz gruz betonowy	11,9400	12,820	12,200
Żelazo i stal	9,0700	7,360	4,970
Odpady ulegające biodegradacji	49,7200	56,800	65,320
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	11,9600	25,620	22,300
Odpady wielkogabarytowe	41,1400	14,300	48,340
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	1,7370	5,617	3,535
Zużyte opony	6,0800	11,160	7,960
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (w tym popiół)	28,4	19,460	20,900
RAZEM	607,577	609,687	652,275

Wpłaty z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły **525 648,90 zł** przy należnych według przypisu **556 963,89 zł**, co stanowi **94,38%** realizacji wpłat, natomiast wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi to **547 101,18 zł**. Zaległości w opłacie na koniec 2023 r. wyniosły **47 740,51 zł**. Wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych:

- 1) odbieranie, zbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wraz z prowadzeniem PSZOK-u – **499 454,71 zł**;
- 2) obsługa administracyjna systemu:
  - wynagrodzenia osobowe – **41 740,74 zł**,
  - przesyłki pocztowe – **460,40 zł**,
  - doradztwo z zakresu przepisów pzp. przy organizacji postępowania – **4 551,00 zł**.
- 3) odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – **894,33 zł**.

Procesowi recyklingu lub do ponownego wykorzystania przekazano łącznie **236,5965 Mg** uzyskując wymagane poziomy recyklingu.

W 2023 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł **36,65 %**. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł **0,49 %**, a poziom składowania odpadów komunalnych **16,36 %**.

W ramach zimowego utrzymania dróg i chodników w 2023 r. na rzecz gminnej spółki komunalnej – Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze Sp. z o.o. w Woli Uhruskiej wydatkowano kwotę **18 879,93 zł** (drogi) i **14 800,92 zł** (chodniki). Spółce tej zlecano także usługi zamiatania ulic na łączną kwotę **15 091,90 zł**.

Referat prowadzi także sprawy związane z uzgadnianiem rozkładów jazdy samochodowej komunikacji publicznej działającej na trasach Wola Uhruska-Chełm oraz Wola Uhruska-Włodawa. W oparciu o dopłaty z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o Charakterze Użyteczności Publicznej funkcjonowały linie autobusowe na trasie Kosyń-Włodawa i Uhrusk-Włodawa. W okresie letnim Samorząd Województwa Lubelskiego finansował wraz z samorządami gmin Wola Uhruska, Ruda-Huta, Włodawa oraz Miast Chełm i Włodawa, a także Powiatu Włodawskiego weekendowe kursowanie szynobusu na linii kolejowej Chełm – Włodawa.

W roku 2023 Referat zajmował się aktualizacją danych w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków w trakcie roku wprowadzono 15 deklaracji. Na koniec roku do ewidencji wprowadzonych było 2 067 deklaracji z 1 413 punktów adresowych.

1.3. Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego realizuje zadania zarówno zlecone jak i własne w zakresie aktów stanu cywilnego, dowodów osobistych, ewidencji ludności, obronności, wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2023 r. Urząd Stanu Cywilnego:

- przyjął i zrealizował 231 wniosków o wydanie dowodów osobistych,
- zrealizował 20 nieważnień dowodu osobistego,
- przyjął 26 zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego,
- wydał 418 odpisów aktów stanu cywilnego,
- dokonał 468 aktualizacji danych w Rejestrze PESEL,
- sporządził 40 aktów stanu cywilnego,
- sporządził 91 wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego,
- sporządził 224 przypisków przy aktach stanu cywilnego,
- wykonał 313 migracji aktów stanu cywilnego,
- wykonał 12 czynności materialno-technicznych tj. sprostowania, uzupełnienia lub unieważnienia aktów stanu cywilnego,
- wydał/przyjął 19 zaświadczeń/zezwoleń/oświadczeń z zakresu rejestracji stanu cywilnego,
- dokonał 107 czynności związanych z realizacją obowiązku meldunkowego,
- przyjął i rozpatrzył 51 wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców, rejestru dowodów osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi,
- wydał 77 zaświadczeń z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- zrealizował nadanie 4 nr PESEL,
- zrealizował 20 zastrzeżeń nr PESEL,
- do kwalifikacji wojskowej stanęło 20 poborowych.

Ponadto w zakresie działalności Urzędu pozostawały sprawy wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także sprawy bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zarządzania kryzysowego.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. funkcjonowały 4 punkty gastronomiczne oraz 7 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

W Gminie Wola Uhruska jest powołany Komendant Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych oraz działa Zarząd Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych – w Gminie funkcjonuje Oddział Gminny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, który posiada swój Zarząd. Na terenie Gminy funkcjonuje 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 4 typu S posiadające samochody, natomiast dwie włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: OSP Wola Uhruska i OSP Uhrusk, a pozostałe jednostki to: OSP Piaski i OSP Zbereże, a także OSP Siedliszcze jako jednostka typu M (motopompa) i podstawowy sprzęt gaśniczy. Ponadto przy OSP Wola Uhruska funkcjonują dwie Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze dziewcząt i chłopców łącznie 26 osób po 13 w drużynie.

Na koniec 2023 r. łączna liczba strażaków deklarujących przynależność do OSP (zwyczajnych, honorowych i wspierających) to 149 osoby. Liczba strażaków ratowników OSP, czyli osób uprawnionych do bezpośredniego udziału w działaniach i akcjach ratowniczych to: 35 OSP Wola Uhruska, 26 OSP Uhrusk, 2 OSP Zbereże, 2 OSP Piaski, 4 OSP Siedliszcze – łącznie 69 strażaków ratowników OSP. W roku 2023 szkolenie podstawowe strażaków ratowników przeszła 1 osoba z OSP Zbereże.

W roku 2023 liczba zdarzeń na terenie gminy Wola Uhruska to 22, w tym 4 pożary i 18 miejscowych zagrożeń (pompowania wody, powalone drzewa, wypadki drogowe, itp)

Poszczególne jednostki wyjeżdżały do akcji w następujących ilościach:

- OSP Wola Uhruska – 4 pożary i 18 miejscowych zagrożeń,
- OSP Uhrusk – 2 pożary i 5 miejscowych zagrożeń,
- OSP Piaski – 0,
- OSP Zbereże – 2 miejscowe zagrożenia,
- OSP Siedliszcze – 1 pożar.

W roku 2023 przy udziale Gminy następujące jednostki OSP wzbogaciły się o nowy sprzęt:

- OSP Wola Uhruska pozyskała pralnicę, którą zakupiła Gmina Wola Uhruska z dotacji Ministerstwa Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości za łączną kwotę 50 467,48 zł (wysokość dotacji 49 467,48),
- OSP Wola Uhruska pozyskała z KW PSP w Lublinie quada z przyczepką o wartości zestawu 80 600,00 zł – w ramach projektu Dostosowanie KSRG na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych”,
- OSP Wola Uhruska zakupiła 4 ubrania specjalne, 2 szt. szelki bezpieczeństwa, 3 czujniki bezruchu, 2 mostki przejazdowe i 4 mundury koszarowe (5597,40+9600) za łączną kwotę 15 197,40 zł przy udziale dotacji z WFOŚiGW w Lublinie w wysokości 15 000,00 zł,
- OSP Uhrusk pozyskała średni samochód ratowniczo-gaśniczy MAN za kwotę 240 000,00 zł – w całości finansowany ze środków Gminy Wola Uhruska pochodzących m.in. z nagrody w konkursie „Rosnąca Odporność”,
- OSP Uhrusk pozyskała drabinę wysuwaną dwuprzęsłową 9,5 m, za kwotę 11 300,00 zł sfinansowaną w całości ze środków Gminy,
- OSP Uhrusk zakupiła ze środków własnych umundurowanie wyjściowe za kwotę 5 500,00 zł,
- OSP Siedliszcze zakupiła obuwie i umundurowanie strażackie za kwotę 4 362,60 z dotacji MSWiA.

Pozostając w obszarze bezpieczeństwa należy przytoczyć dane statystyczne za 2023 r. jakie przekazano Gminie z Komendy Powiatowej Policji we Włodawie odnoszące się do działalności Posterunku Policji w Woli Uhruskiej. Łącznie odnotowano 18 przestępstw, wśród których 10 przeciwko rodzinie, 3 kradzieże mienia, 2 bójki i pobicia (w tym jednego związanego z wydarzeniem podczas meczu piłki nożnej na stadionie w Woli Uhruskiej) i po jednym kradzież z włamaniem, narkotykowe i uszkodzenie ciała.

Wykroczeń odnotowano łącznie 47, z czego 13 dotyczyło spożywania alkoholu w miejscu objętym zakazem, 8 nieobyczajnych wybryków, 6 kradzieży, 5 używanie nieprzyzwoitych słów, 4 przypadki kierowania pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu, 3 inne zagrożenia w ruchu drogowym, 3 przypadki niezachowanie zwykłych środków przy trzymaniu psa, 2 zakłócenia ładu i porządku.

W 2023 r. na terenie gminy miał miejsce jeden wypadek samochodowy w wyniku, którego 1 osoba zmarła i 1 została ranna. Przyczyną wypadku było niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze. Odnotowano także 19 kolizji drogowych.

Na terenie Gminy Wola Uhruska funkcjonują dwie placówki Straży Granicznej (w Woli Uhruskiej i w Zbereżu), których podstawowymi zadaniami są ochrona granicy państwowej, kontrola ruchu granicznego oraz zapobieganie i przeciwdziałanie nielegalnej migracji, co mieści się w zakresie zapewniania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Wiąże się to nie tylko z uprawnieniami do kontroli osób, które mogą legitymować na takich samych zasadach jak funkcjonariusze policji, ale również i pojazdów, których stan techniczny lub zachowanie się kierowcy budzą uzasadnione podejrzenie, że zagrażają one bezpieczeństwu ruchu drogowego. Funkcjonariusze Straży Granicznej w uzasadnionych przypadkach mogą nawet odebrać kierowcy prawo jazdy lub dowód rejestracyjny.

Obecność Straży Granicznej wiąże się tym samym z podniesieniem stanu bezpieczeństwa na terenie Gminy Wola Uhruska.

Przy omawianiu stanu bezpieczeństwa warto zaznaczyć, że na terenie Gminy Wola Uhruska funkcjonuje Przychodnia Medycyny Rodzinnej w Woli Uhruskiej, jako jedyna placówka ochrony zdrowia. Świadczy ona usługi w zakresie medycyny rodzinnej. Poza tym w Woli Uhruskiej stacjonuje, w obiektach wynajmowanych od Gminy, Zespół Ratownictwa Medycznego podlegający pod Stację Ratownictwa Medycznego w Chełmie.

W ramach zadań Urzędu Stanu Cywilnego pozostawało również wsparcie mieszkańców w zakresie wprowadzania danych do Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, w której na koniec 2023 r. było 93 podmiotów z główną siedzibą prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy Wola Uhruska. W trakcie roku dokonano 33 czynności w CEIDG. Udzielono również 30 porad w zakresie rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto USC prowadził gminną ewidencję innych obiektów świadczących usługi hotelarskie. Na koniec 2023 r. w ww. ewidencji wpisanych było 28 takich obiektów.

1.4. Pozostałe zadania

Inne zadania realizowane były przez kadrę kierowniczą Urzędu, na samodzielnych stanowiskach przy współpracy z Kierownictwem i Referatami Urzędu. Do najważniejszych z nich należały:

1) Promocja Gminy

Na promocję Gminy w 2023 r. wydano **22 079,49 zł**, które przeznaczono na działania promocyjne Gminy, w tym na dofinansowanie festynów sołeckich, nagrody w konkursach i zawodach, współorganizację Motopikniku oraz organizację Pleneru Plastycznego „Kresy 92”. Ponadto Gmina obok 23 innych jednostek samorządu terytorialnego uczestniczyła w pracach realizowanych przez Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug polegających na opracowaniu strategii marki Nadbużańskiego Parku Klimatycznego BUG, której celem jest wyznaczenie nowego i odważnego kierunku rozwoju turystyki szeroko pojętego obszaru nadbużańskiego. W ramach realizacji strategii w 2023 r. powstała strona internetowa <https://klimatycznybug.pl>, na której promowane są również atrakcje Gminy Wola Uhruska. Promocja Gminy i organizowanych wydarzeń odbywała się także na stronie internetowej gminy oraz w mediach społecznościowych.

W ramach promocji Gminy wydany został 1 numer biuletynu informacyjnego WOKÓŁ Woli Uhruskiej, w którym dokonano podsumowania działalności Gminy w 2022 r. oraz przedstawiono plany działalności Samorządu w 2023 r.

2) Organizacja wyborów

W 2023 r. odbywały się wybory do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązki Wójta Gminy w zakresie wyborów pozostają sprawy m.in. przygotowania spisów wyborców, przygotowania lokali wyborczych oraz obsługa urzędnika wyborczego, a także obsługa informatyczne obwodowych komisji wyborczych. Po zmianie kodeksu wyborczego w Gminie Wola Uhruska Komisarz Wyborczy w Chełmie ustanowił dwa nowe obwody głosowania w miejscowościach, w których zamieszkuje co najmniej 200 mieszkańców. W efekcie tych zmian w Gminie jest 8 lokali wyborczych: 3 w Woli Uhruskiej i po jednym w Uhrusku, Piaskach i Stulnie, Siedliszczu i Bytyniu. Frekwencja w wyborach do Sejmu i do Senatu RP wyniosła **62,59%**, dzięki czemu Gmina Wola Uhruska znalazła się w gronie gmin, którym przysługuje nagroda w konkursie Ministra Rolnictwa w wysokości **250 tys. zł** dla Kół Gospodyń Wiejskich.

3) Organizacji zebrań wiejskich

Podobnie jak w ostatnich dwóch latach ograniczeń pandemicznych zrezygnowano w corocznych posiedzeniach o charakterze sprawozdawczo-planistyczno-organizacyjnym zwoływanych z inicjatywy Wójta Gminy na początku roku. Sprawy sołeckie poruszano w trakcie sesji Rady Gminy z udziałem

Sołtysów. W terminie do 30 września 2023 r. we wszystkich sołectwa odbyły się zebrania zwoływane były przez Sołtysów w sprawie określenia wydatków Funduszu Sołeckiego na 2024 rok, który w Gminie Wola Uhruska od samego początku, tj. od 2010 r.

Na 2023 r. zaplanowano dla wszystkich 16 sołectw kwotę łączną **341 599,73 zł**, z której wydatkowano **256 011,72 zł**, co stanowi **74,94%** wykonania. Wydatki z Funduszu dotyczyły głównie remontów dróg, ich odśnieżania i oświetlenia oraz inwestycji (budowa oświetlenia ulicznego w Woli Uhruskiej i Nadbużance, budowa altan w Uhrusku i Macoszynie Dużym). Ponadto wydatkowano środki na opiekunów i utrzymanie świetlic oraz działania promocyjne. Realizacja zadań zwartych w Funduszu Sołeckim odbywała się przy współpracy Referatów jak i pozostałych pracowników Urzędu Gminy.

W związku z planowaniem Funduszu Sołeckiego w 2023 r. odbyły się zebrania wiejskie dla wszystkich Sołectw Gminy Wola Uhruska. W niektórych zwołano dwa, ze względu na zmiany realizacji zadań Funduszu Sołeckiego w 2023 r.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej

W 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej zatrudnionych było 6 osób: Kierownik Ośrodka, 3 pracowników na stanowiskach urzędniczych oraz 2 pracowników socjalnych. W trakcie nastąpiła zmiana pracowników socjalnych – odeszło dwie pracownice, w miejsce których zawansowano dwie pracownice zatrudnione wcześniej na stanowiskach aspiranta pracy socjalnej. Ponadto w ramach robót publicznych przez część roku zatrudnionych było 2 aspirantów pracy socjalnej oraz na umowach zlecenie zatrudniano koordynatora Klubu Senior+.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Uhruskiej w 2023 r. realizował szereg zadań na rzecz potrzebujących mieszkańców Gminy Wola Uhruska. Łączne wydatki Ośrodka wyniosły **9 422 848,41 zł**.

Najczęściej występujące w 2023 r. powody przyznawania pomocy przez GOPS to:

- ubóstwo – 85 rodzin,
- bezrobocie – 64 rodziny,
- sieroctwo – 3 rodziny,
- długotrwała lub ciężka choroba – 51 rodzin,
- rodzina niepełna – 8 rodzin,
- niepełnosprawność – 27 rodzin,
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 11 (w tym potrzeba ochrony wielodzietności – 6 rodzin)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 15 rodzin,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 osoby
- alkoholizm – 12 rodzin,
- sytuacja kryzysowa – 1 rodzina,
- zdarzenie losowe – 1 rodzina.

Ogółem w roku 2023 bez względu na rodzaj świadczeń, formę, liczbę oraz źródło finansowania z pomocy skorzystało **174** rodziny (ogólna liczba osób w tych rodzinach – **425**). We wszystkich tych rodzinach prowadzona była przez pracowników socjalnych praca socjalna.

W roku ubiegłym w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej wypłacano zasiłki stałe dla **17 rodzin** na kwotę **136 807,00 zł**, ubezpieczeniem zdrowotnym objęto **14 osób** na kwotę **10 528,00**. Zasiłki okresowe przyznano **42 rodzinom** na kwotę **113 126,00 zł** oraz przyznano **49** zasiłków celowych na kwotę **38 382,00 zł**.

Pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono dla **154** rodzinom oraz skierowano **2 osoby** do domu pomocy społecznej z jednoczesnym ponoszeniem odpłatności na łączną kwotę **53 946,00 zł**. W ramach świadczeń niepieniężnych wydano **5 879** posiłków dla **45** dzieci na kwotę **29 943,00 zł**.

W 2023 roku 4 rodziny korzystały z usług opiekuńczych w ramach prac społecznie użytecznych świadczonych przez 2 opiekunki. Znaczna część osób wymagających stałej i długotrwałej opieki ma zapewnioną pomoc w formie świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna. Z tych form pomocy w 2023 roku korzystało **87** rodzin.

W ramach działań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych Ośrodek przyznał i wypłacił następujące ilości świadczeń:

- **2 618** zasiłków rodzinnych na kwotę **303 931,06 zł**,
- **1 469** dodatków do zasiłków rodzinnych na kwotę **154 646,94 zł**,
- **1 404** zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę **303 040,00 zł**,
- **1 046** świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę **2 513 882,00 zł**,
- **10** specjalnych zasiłków opiekuńczych na kwotę **6 200,00 zł**,
- **48** zasiłków dla opiekuna na kwotę **29 760,00 zł**,
- **7** świadczeń w formie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka na kwotę **7 000,00 zł**,
- **39** świadczeń rodzicielskich na kwotę **36 307,00 zł**,
- **1** świadczenie „Za życiem” na kwotę **4 000,00 zł**,
- **445** składek na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę **93 362,00 zł**,
- **788** składek na ubezpieczenie społeczne na kwotę **404 040,00 zł** oraz **204** składek na ubezpieczenie społeczne rolników na kwotę **28 902,00 zł**.

W 2023 r. Ośrodek wypłacił **109** świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla **14 osób** na kwotę **75 052,11 zł** egzekwując należności w kwocie **52 261,00 zł**.

Ośrodek realizował także zadanie dotyczące stypendiów i zasiłków szkolnych. Łącznie w ub. r. wypłacono **91** stypendiów szkolnych na kwotę **84 302,40 zł**. Ponadto w ub. r. z terenu gminy Wola Uhruska jedno dziecko przebywało w pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej o charakterze socjoterapeutycznym. Łączny koszt poniesionych przez GOPS wydatków z tego tytułu wyniósł **34 561,91 zł**.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS były sprawy dodatków mieszkaniowych – wypłacono **40** dodatków mieszkaniowych na kwotę **7 355,11 zł**, dodatków elektrycznych – wypłacono 5 dodatków na kwotę **5 500,00 zł** oraz refundacji VAT dla odbiorców paliw gazowych – wypłacono dla jednego gospodarstwa domowego kwotę 395,61 zł.

W ramach Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w 2023 r. Ośrodek wypłacił **80** zasiłków rodzinnych, **20** dodatków do zasiłków rodzinnych oraz **4** zasiłki pielęgnacyjna na łączną kwotę **12 942,00 zł**.

Z oferty działającego przy Ośrodku Klubu Senior+ w Bytyniu w 2023 r. skorzystało 65 osób uczestnicząc w licznych wydarzeniach, takich jak: spotkania, warsztaty, konkursy i wyjazdy.

Ośrodek prowadził także obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wydawał również Karty Dużej Rodziny, wydawał zaświadczenia o wysokości przeciętnego, miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego na potrzeby programu „Czyste Powietrze” oraz współpracował ze Stowarzyszeniem Rozwoju Gospodarczego „Gmina Nadbużańska” im. Waldemara Stelmacha przy realizacji pomocy żywnościowej.

GOPS w Woli Uhruskiej prowadzi systematyczną współpracę z Komendą Powiatową Policji we Włodawie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wymiany informacji dotyczących rodzin dotkniętych różnymi problemami, a także poprzez wspólne odwiedziny środowisk wymagających wsparcia przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy Policji. Działania te pozwalają na skuteczną i szybką pomoc potrzebującym.

3. Zespół Szkół w Woli Uhruskiej

Wydatki Zespołu Szkół w 2023 r. wyniosły **4 787 170,73 zł**, w tym: Szkoła Podstawowa **2 561 615,40 zł**, Przedszkole – **707 032,12 zł**, Stołówka – **598 936,95 zł**, Schronisko Młodzieżowe **98 609,53 zł**, dokształcanie nauczycieli – **8 715,45 zł**, stypendia naukowe – **3 550,00 zł** oraz inne wydatki – **808 711,28 zł**.

Wg. Danych z Systemu Informacji Oświatowej na koniec września 2023 r. do Zespołu Szkół uczęszczało **231** uczniów i wychowanków, w tym do:

- 1) Przedszkola – 80 wychowanków w 4 oddziałach;
- 2) Szkoły Podstawowej – 151 uczniów w następujących oddziałach
  - I klasa - 21 (1 oddział),
  - II klasa – 26 (2 oddziały),
  - III klasa - 14 (1 oddział),
  - IV klasa – 6 (1 oddział),
  - V klasa – 10 (1 oddział),
  - VI klasa – 22 (1 oddział),
  - VII klasa – 30 (2 oddziały),
  - VIII klasa – 22 (1 oddział).

Tab. 10. Liczba nauczycieli w Zespole Szkół w przeliczeniu na pełne etaty w roku 2023

Lp.	Stopień awansu zawodowego	Średnioroczna liczba etatów	
		od 1 września do 31 grudnia	
1	Nauczyciel początkujący	1,96	
2	Nauczyciel mianowany	5,93	
3	Nauczyciel dyplomowany	19,69	
Łącznie		27,58	

Przeciętna liczba pracowników obsługi w roku 2023 wyniosła 10,0 etatów.

Do egzaminu ósmoklasisty w 2023 r. przystąpiło **17** uczniów z terenu gminy, w tym 14 z SP w Woli Uhruskiej i 3 z SP w Uhrusku (w SP w Macoszynie Dużym nie było 8 klasy).

Tab. 11. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 r.

Uczniowie	Matematyka		Język polski		Język angielski	
	pkt	%	pkt	%	pkt	%
SP Wola Uhruska	13	52	31,5	70	40,15	73
SP Uhrusk	12,75	52	30	67	30	55
Gmina	13	52	30,05	69	38,5	70
Powiat	11	44	27,45	61	31,35	57
Województwo	13,25	53	30,15	67	35,2	64

Dane pochodzą z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

W roku 2023 w całorocznym Schronisku Młodzieżowym udzielono 1 133 noclegów dla turystów, z których skorzystało 266 osoby, w tym 53 osoby z zagranicy (Ukraina) na 565 noclegów, z czego 285 noclegów udzielono dla 13 uchodźców z Ukrainy.

Stołówka funkcjonująca w Zespole Szkół w Woli Uhruskiej zapewnia wyżywienie dla swoich uczniów, ale także świadczy usługi dla osób spoza tego grona przygotowując posiłki na potrzeby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym dla uczniów ze Szkół Podstawowych w Macoszynie Dużym i Uhrusku, ale także dla swoich nauczycieli i osób korzystających ze Schroniska Młodzieżowego.

Łącznie Stołówka przygotowała i wydała w 2023 r. **68 011** posiłków, w tym:

- 1) **26 700** na potrzeby Przedszkola;
- 2) **5 812** na potrzeby GOPS w Woli Uhruskiej;

- 3) **1 777** na potrzeby GOPS w Hańsku;
- 4) **131** na potrzeby GOPS w Rudzie-Hucie;
- 5) **29 095** obiadów płatnych,
- 4) **4 326** posiłków na potrzeby osób korzystających ze schroniska młodzieżowego;
- 5) **170** posiłków na potrzeby uchodźców z Ukrainy.

Dla uczniów Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym wydano **7 323** obiadów, natomiast dla uczniów Szkoły Podstawowej w Uhrusku wydano **3 338** obiadów.

Według danych Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30.09.2023 r. do Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym uczęszczało **87** uczniów i wychowanków (10 oddziałów), w tym **54** uczniów szkoły podstawowej i **33** wychowanków oddziale przedszkolnym.

Do Szkoły Podstawowej w Uhrusku uczęszczało łącznie **36** uczniów i wychowanków (7 oddziałów), w tym **26** uczniów szkoły podstawowej i **10** wychowanków w oddziale przedszkolnym.

4. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Woli Uhruskiej

W roku 2023 w Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji zatrudnione był: Dyrektor, instruktor fitness, gospodarz obiektu oraz przez część roku sprzątaczką.

Ośrodek zarządzał następującymi obiektami:

- hala sportowo-widowiskowa wraz z siłownią i sauną,
- kompleks stadionu sportowego z budynkiem nieczynnej hali sportowej i kempingiem,
- ośrodek „Pompka”
- teren rekreacyjny z placem zabaw i zadaszoną sceną i polem namiotowym,
- kąpielisko z boiskiem do piłki siatkowej plażowej,
- kompleks boisk sportowych Orlik 2012.
- boiska sportowe z placem zabaw, siłownią zewnętrzną i kręgielnią plenerową,

Ponadto Ośrodek posiada na wyposażeniu 16 kajaków wraz z przyczepą do ich transportu, 7 łodzi, 3 rowery wodne oraz 10 rowerów. Łączne dochody Ośrodka z posiadanej infrastruktury w 2023 r. wyniosły **50 263,00 zł**.

Tab. 12. Wydarzenia organizowane lub współorganizowane przez GOSiR w 2023 r.

Lp.	Miesiąc	Nazwa wydarzenia
1	Luty	Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla młodzieży ze szkół podstawowych podczas ferii przez 10 dni (codziennie uczestniczyło około 11 dzieci).
2	Marzec	Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla młodzieży ze szkół podstawowych po zajęciach lekcyjnych (na każdych zajęciach brało udział około 12 dzieci).
3	Marzec	Organizacja „XXIII Turniej Tenisa Stołowego o Mistrzostwo Gminy” udział 59 zawodniczek i zawodników.
4	Kwiecień	Organizacja „Turnieju Piłki Siatkowej Halowej”. (udział 5 zespołów).
5	Czerwiec	Organizacja „Sportowego Pikniku Rodzinnego” z okazji dnia dziecka (udział około 300 rodziców i dzieci).
6	Lipiec	Organizacja „XIX Turnieju Piłki Siatkowej Plażowej”. (udział 10 zespołów).
7	Lipiec	Współorganizacja z Pizzerią „OAZA” „VI MOTO-PIKNIKU”. (około 290 motocykli i 500 widzów).
8	Sierpień	Organizacja Międzynarodowego Pleneru Plastycznego „Kresy 92”, oraz zajęć plastycznych dla dzieci. (udział 10 artystów oraz 14 uczących się dzieci).
9	Listopad	Współorganizacja z Zespołem Szkół akademii z okazji 11-listopada występy uczniów z Zespołu szkół oraz zaproszonych gości z Ukrainy.
10	Grudzień	Organizacja „XVI Mikołajkowego Halowego Turniej Piłki Nożnej Dzikich Drużyn” (nie odbył się z powodu braku chętnych).

Część wyżej wymienionych zadań była realizowana we współpracy z Gminą, Zespołem Szkół w Woli Uhruskiej, Stowarzyszeniami, a duża ilość widzów oraz uczestników imprez uzasadnia celowość ich organizacji.

W największym stopniu z obiektów GOSiR-u korzysta młodzież miejscowego Zespołu Szkół, piłkarze LKS „VITRUM”, dzieci i młodzież Zespołu Pieśni i Tańca „Kresowiak”, zapasy, funkcjonariusze Placówek Straży Granicznej, a także osoby korzystające z siłowni oraz z sali „fitness”.

W okresie letnim funkcjonuje strzeżone kąpielisko, wypożyczalnia kajaków oraz wypożyczalnia rowerów, a przez cały rok Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji

w ośrodku „Pompka” świadczy usługi noclegowe.

Liczba podmiotów/osób korzystających z infrastruktury (hala, sala, siłownia, sauna, sprzęt pływający itp.) w 2023 roku:

- 1) z obiektów sportowych (Hala sportowa, boisko i „Orlik”) nie licząc zajęć wychowania fizycznego korzystano około 13 129 razy, z siłowni 2 453 razy oraz sauny 95 osób;
- 2) z noclegów w ośrodku „Pompka” – 482 osobodni;
- 3) z wypożyczalni kajaków na kąpielisku 556 osób oraz 123 osoby na spływy Bugiem;
- 4) z pola kempingowego – 22 osoby.

5. Gminna Biblioteka Publiczna w Woli Uhruskiej

W 2023 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej będącej jedyną instytucją kultury w Gminie zatrudniona była jedna osoba – Dyrektor. Obsługę finansowo-księgową Biblioteki prowadził Urząd Gminy Wola Uhruska. Budżet Gminnej Biblioteki Publicznej w 2023 r. wyniósł ogółem **107 067,50 zł**, z czego **4 152,34 zł** zostało wydanych na zakup nowości wydawniczych, które wzbogaciły księgozbiór Biblioteki.

W trakcie 2023 r. przybyło w Bibliotece 172 pozycje książkowe i na koniec roku zbiory liczyły 9 582 woluminów. Liczba wypożyczeń w ubiegłym roku wyniosła 6 382, a liczba czytelników 357 osób. GBP posiada system biblioteczny MAK +, który służy katalogowaniu i udostępnianiu zbiorów bibliotecznych. Cały księgozbiór został już skatalogowany i wprowadzony do SB MAK+, jest on dostępny pod następującym adresem: <https://gbp-wola-uhruska.bibliotekaonline.pl>

W Bibliotece użytkowane są 2 komputery z bezpłatnym dostępem do Internetu oraz 1 stanowisko z dostępem do darmowej wypożyczalni Academica umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Dla osób korzystających z usług biblioteki służymy pomocą w doborze literatury i w wyszukiwaniu potrzebnych informacji.

W 2023 r. Biblioteka zorganizowała samodzielnie lub we współdziałaniu z Zespołem Szkół w Woli Uhruskiej 9 konkursów i wydarzeń mających na celu promocję czytelnictwa.

W ramach współpracy z Przedszkolem, Biblioteka promowała ogólnopolską akcją „Mała Książka -wielki człowiek” dla dzieci w wieku 3-6 lat, w której uczestniczyło 15 przedszkolaków

W minionym roku Biblioteka współpracowała także z Klubem Seniora w Woli Uhruskiej, m.in. przy organizacji quizów, konkursów i różnych uroczystości. Odbłyło się 6 spotkań członków Dyskusyjnego Klubu Książki.

6. Spółki komunalne z udziałem Gminy Wola Uhruska

6.1. Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze Sp. z o.o. w Woli Uhruskiej

Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze w Woli Uhruskiej Sp. z o.o. powstało w dniu 09.04.1998 r. jako Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% udziałem Gminy Wola Uhruska.

Główne kierunki działalności spółki to pobór, uzdatnianie i dostarczanie ludności wody z trzech ujęć podziemnych (Wola Uhruska, Siedliszcze, Majdan Stuleński), odbiór i oczyszczanie ścieków komunalnych w oczyszczalni ścieków w Bytniu, odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych,

produkcja energii elektrycznej w elektrowni fotowoltaicznej w Woli Uhruskiej o mocy 0,5 MW, produkcja rolna w ekologicznym gospodarstwie rolnym o pow. 62 ha, prowadzenie stacji kontroli pojazdów, naprawa i diagnostyka pojazdów w warsztacie samochodowym, zimowe utrzymanie dróg oraz chodników na terenie Gminy, mechaniczne zmiatanie ulic na terenie Gminy.

Średnie zatrudnienie w Spółce w 2023 r. wynosiło 14,4 i zmniejszyło wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 0,2 etatu.

Na dzień 01.01.2023 r. wartość udziałów wynosi **2 762 500,00 zł**. 20 grudnia 2023 r. Spółka otrzymała od Gminy Wola Uhruska **130 000 zł** w zamian za udziały na podwyższenie kapitału zakładowego. Do dnia bilansowego został wniesiony jedynie wkład pieniężny, ale podwyższenia tego nie zapisano do KRS. Gmina Wola Uhruska pokryła w 2023 r. również stratę Spółki z roku 2022 wynoszącą **-51 655,54 zł**.

Działalność Spółki w 2023 r. zamknęła się stratą w kwocie **-290 405, 35 zł**. Strata w działalności Spółki wynika w głównej mierze ze strat w działalności działu komunalnego – wszystkie ujęcia wody oraz oczyszczalnia ścieków uzyskały ujemny wynik finansowy. Ujemne wyniki w Dziale komunalnym wynikają w głównej mierze ze znacznie wyższych niż pierwotnie zakładane w taryfach kosztach funkcjonowania. Obecnie obowiązujące taryfy za energię elektryczną oraz poziom płac minimalnych, a co za tym idzie wszystkich pozostałych kosztów funkcjonowania Spółki nie były w żadnym wypadku do przewidzenia w trakcie planowania taryf, czyli na początku roku 2021. Farma fotowoltaiczna w roku 2023 przyniosła również stratę w kwocie **-14 008,17 zł**.

Gmina w 2023 r. obciążyła Spółkę kosztami czynszów sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków, pomieszczeń biurowych, farmy fotowoltaicznej na łączną kwotę: **172 912,61 zł** brutto. Natomiast PUW wystawiło dla Gminy Wola Uhruska i jej jednostek organizacyjnych faktury za świadczone usługi na łączną kwotę **277 351,04 zł**. Kwota ta obejmuje również dopłaty do taryf za wodę i ścieki w wysokości **37 114,79 zł**.

6.2. Wirtualne Powiaty 3 Sp. z o.o. w Łącznej

Spółka działa pod firmą: Wirtualne Powiaty 3 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedzibą Spółki jest Łączna, al. Jana Pawła II 95B. Działalność prowadzona jest w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 21 września 2015 r.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność w zakresie telekomunikacji bezprzewodowej, z wyłączeniem telekomunikacji satelitarnej i obejmuje m.in. usługi dzierżawy ciemnych włókien światłowodowych i kanalizacji kablowej, transmisji danych Eternet, dostępu do sieci Internet, zarządzania telefonią IP, udostępnianie infrastruktury, w zakresie wież, masztów oraz powierzchni.

W roku 2023 nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego o kwotę 561 000 zł, z czego na Gminę Wola Uhruska przypadła kwota **33 000 zł**, jednym z 17 udziałowców na koniec 2023 r. ub. posiadała w Spółce **6 492** udziały na łączną kwotę **324 600 zł**.

Organami spółki są: zgromadzenie wspólników, rada nadzorcza, zarząd. Właścicielem spółki Wirtualne Powiaty 3 spółka z o.o. jest od 2022 r. 17 jednostek samorządowych: Powiat Łęczyński, Powiat Świdnicki, Powiat Włodawski, Gmina Łączna, Gmina Puchaczów, Gmina Ludwin, Gmina Milejów, Gmina Spiczyn, , Gmina Rybczewice, Gmina Mełgiew, Gmina Piaski, Gmina Włodawa, Gmina Urszulin, Gmina Stary Brus, Gmina Hańsk, Gmina Hanna, Gmina Wola Uhruska.

W skład 7 osobowej Rady Nadzorczej Wirtualne Powiaty 3 spółka z o.o. wchodzi m.in. Mariusz Jachimczuk – Sekretarz Gminy Wola Uhruska.

W 2023 r. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości **1 186 945,27 zł**. Koszty działalności operacyjnej w tymże roku wyniosły **1 805 645,95 zł**. Działalność spółki w roku 2023 r. wskazała ujemny wynik finansowy w kwocie **-618 700,68 zł**.

IV. Współpraca Gminy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami

Gmina Wola Uhruska w roku 2023 współpracowała w wymiarze finansowym z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

1. **Powiat Włodawski** – w ramach pomocy finansowej Gmina Wola Uhruska przekazała kwotę **14 361,00 zł** na organizację przewozów pasażerskich komunikacji samochodowej na trasach Kosyń – Macoszyn Duży – Wola Uhruska – Zbereże – Włodawa oraz Uhrusk – Włodawa.
2. **Gmina Hańsk** - współpraca polegała na przekazaniu Gminie Hanna dotacji w wysokości 3 000 zł na organizację Dożynek Powiatu Włodawskiego, które organizowane są rotacyjnie przez poszczególne gminy z jednoczesnym wsparciem finansowym od innych gmin. Podczas Dożynek Powiatowych w Hannie Gminę Wola Uhruska reprezentowały Koła Gospodyń Wiejskich „Piaskowe Babeczki” z Pias (I miejsce w konkursie na najlepszy chleb dożynkowy) z Siedliszcza (wyróżnienie w konkursie wieńców dożynkowych), Stulna (wyróżnienie w konkursie napoju regionalnego), Zbereża (wyróżnienia w konkursie potrawa regionalna) i Kosynia (wyróżnienie w konkursie stoisko dożynkowe), a w bloku kulturalnym wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Kresowiak”. Gmina Wola Uhruska nawiązała również współpracę z Gminą Hańsk jak i z gminami powiatu włodawskiego (Wyryki, Stary Brus, Hanna) i Gminą Ruda-Huta uczestniczyła w pracach nad przygotowaniem „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Gmin i Powiatu Włodawskiego oraz Gminy Ruda-Huta na lata 2022-2030”.
3. **Gmina Ruda-Huta** – współpraca z Gminą Ruda-Huta polegała na utrzymaniu drogi gminnej 104395L z Siedliszcza do drogi powiatowej 1823L, przebudowanej w 2019 r. i częściowo leżącej już na terenie Gminy Ruda-Huta.
4. **Województwo Lubelskie** – współpraca Gminy z Województwem Lubelskim polegała m.in. na zorganizowaniu i finansowaniu kursowania w okresie letnim szynobusu na linii kolejowej Chełm Włodawa. Gmina Wola Uhruska wraz z Gminami: Ruda-Huta, Włodawa oraz Miastem Chełm i Włodawa, a także Powiatem Włodawskim zawierając porozumienie z Województwem Lubelskich na mocy którego gmina przekazała Województwu na to zadanie dotację w wysokości **6 691,33 zł**.

W 2023 r. Gmina Wola Uhruska w ramach partnerstwa z Samorządem Województwa Lubelskiego oraz jednostek samorządu terytorialnego, przez teren których przebiega linia kolejowa nr 81 Chełm – Włodawa, przekazywała uwagi do wstępnego studium planistyczno-prognostycznego projektu „Rewitalizacja połączenia Chełm – Włodawa wraz poprawą dostępności transportu kolejowego w m. Włodawa” zakładającego przebudowę torowiska, budowę odcinka przybliżającego kolej do centrum Włodawy, budowę kilku nowych przystanków oraz bocznic kolejowych.

W partnerstwie z Województwem Lubelskim był realizowany projekt „**Wrota Lubelszczyzny – informatyzacja administracji**”, w ramach którego Gmina otrzymała możliwość korzystania z infrastruktury Województwa w zakresie utworzenia i utrzymania Biuletynu Informacji Publicznej. Pomimo formalnego zakończenia Projektu Gmina nadal korzysta z tej możliwości nie ponosząc kosztów bieżących utrzymania Biuletynu.

Ponadto Gmina korzysta z możliwości utrzymania adresu poczty elektronicznej wolauhruska@lubelskie.pl na serwerach Województwa.

5. **Nadleśnictwo Sobibór** – współpraca polegała na realizacji przebudowy drogi w Mszannie-Kolonii w ramach zadania wspólnego, którego łączna wartość wyniosła **1 736 584,78 zł**, z czego ok. **80%** pochodziło ze środków Nadleśnictwa.

W 2023 r. Gmina współpracując z innymi jednostkami pozostawała członkiem następujących organizacji i związków:

- 1) Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu BUG w Chełmie;
- 2) Stowarzyszenie „Poleska Dolina Bugu” we Włodawie;

- 3) Związek Gmin Lubelszczyzny w Lublinie;
- 4) Lubelski Klaster Ekoenergetyczny.

Warto także odnieść się do tego, jak Gmina Wola Uhruska wygląda w porównaniu do innych gmin wiejskich z terenu powiatu włodawskiego i województwa lubelskiego. Źródłem informacji o pozycji Gminy Wola Uhruska w stosunku do innych gmin może być **Statystyczne Vademecum Samorządowca** – syntetyczny zbiór informacji o danej gminie, w którym GUS podaje podstawowe dane statystyczne dla poszczególnych gmin. Niestety informacje statystyczne opublikowane w Vademecum dotyczą roku 2022. Niemniej jednak daje to pewien obraz Gminy Wola Uhruska w stosunku do innych gmin powiatu pod kątem następujących wskaźników:

- 2) ludność na 1 km²;
- 3) kobiety na 100 mężczyzn;
- 4) dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca;
- 5) wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca;
- 6) udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym;
- 7) odsetek ludności korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej;
- 8) podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności.

Tab. 13. Statystyczne Vademecum Samorządowca za 2022 r.

Wyszczególnienie	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn	Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	% udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej [%]	Odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej [%]	Odsetek ludności korzystającej z instalacji gazowej [%]	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
Wola Uhruska	24	102	7 661,97	7 514,32	10,0	66,5	42,5	8,9	914,2
Hanna	19	94	8 458,81	7 455,37	8,9	98,8	25,9	0,2	1 208,1
Hańsk	19	96	8 156,49	7 224,29	8,6	74,3	35,0	0,8	1 126,0
Stary Brus	14	102	8 276,27	7 295,81	10,0	88,6	21,3	0,2	1 167,5
Urszulin	24	100	8 768,13	8 428,60	6,4	89,3	35,7	0,1	1 268,2
Włodawa - gmina	23	97	7 455,50	7 027,66	10,3	95,7	55,2	5,1	1 555,7
Włodawa - miasto	675	110	5 349,87	5 601,52	8,0	98,7	93,2	6,9	1 899,1
Wryki	10	95	8 294,49	8 427,97	10,1	82,8	15,6	0,5	1 019,5

Źródło: <https://svs.stat.gov.pl>

Powyższe dane dotyczące odsetka ludności korzystających z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej wymagają komentarza. W opisie danych GUS informuje, że są to dane szacunkowe. Wg wyliczeń w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących w poszczególnych punktach adresowych Gminy Wola Uhruska, dla których Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze ma zawarte umowy na dostawę wody i odprowadzania ścieków przedstawiają się następująco: odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej ok. 72% i odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej ok. 53%.

V. Podsumowanie

Rok 2023 był kolejnym trudnym rokiem w działalności Samorządu Gminy Wola Uhruska. Zmiany na stanowisku Skarbnika, wydłużona kadencja samorządu, niestabilna sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju, trwająca wojna w Ukrainie, kontrola Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie dezorganizowały pracę Urzędu Gminy we wszystkich referatach oraz w jednostkach podlegających Gminie. Pomimo tego zrealizowanych zostało kilkanaście bardzo ważnych przedsięwzięć zarówno inwestycyjnych jak i nieinwestycyjnych, z których do najważniejszych należały:

1. Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów mieszkaniowych w Woli Uhruskiej (ul. Piaskowa, Dolna, Leśna, Klonowa, Odrodzenia)
2. Budowa Gminnego Centrum Ratownictwa w Woli Uhruskiej.
3. Zagospodarowanie centrum miejscowości Wola Uhruska poprzez przebudowę zabytkowych obiektów kolejowych.
4. Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stulno gm. Wola Uhruska.
5. Poprawa jakości nauczania poprzez rozbudowę Szkoły Podstawowej w Macoszynie Dużym
6. Budowa dróg gminnych nr 104394L I 104389L w miejscowości. Mszanna-Kolonia.
7. Budowa drogi dojazdowej do pól w Macoszynie Dużym.
8. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej na terenie Gminy Wola Uhruska poprzez rozbudowę wieży widokowej oraz zagospodarowanie kąpieliska na starorzeczu Bugu.
9. Budowa oświetlenia drogowego w Nadbużance.
10. Wykonanie oświetlenia ulicznego na ul. Spokojnej.
11. Remonty dróg dojazdowych do zabudowań w zabudowie kolonijnej oraz do pól.
12. Budowa altany przy świetlicy w Uhrusku.
13. Budowa altany w Macoszynie Dużym.
14. Przyłącze gazowe i kotłownia w świetlicy w Bytyniu.
15. Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Uhrusk.
16. Doposażenie OSP Wola Uhruska.
17. Realizacja projektu Cyfrowa Gmina.
18. Utworzenie strzelnicy wirtualnej.
19. Zakup ciągnika do koszenia i odśnieżania.
20. Budowa wodociągu w Piaskach.
21. Organizacja Międzynarodowego Pleneru Plastycznego „Kresy 92”.
22. Współorganizacja kolejnej edycji „Motopikniku” w Woli Uhruskiej.
23. Pozyskanie z Banku Żywności w Lublinie blisko 14,5 tony żywności i jej dystrybucja.

Oprócz tego uzyskano promesy finansowania z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład kolejnych ważnych przedsięwzięć, tj. na:

1. Budowę 12 odcinków dróg w ramach projektu „Poprawa dostępności komunikacyjnej na terenie Gminy Wola Uhruska”.
2. Budowę przedszkola z oddziałem żłobkowym w Woli Uhruskiej

oraz z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na:

1. Prace konserwatorskie i restauratorskie w zabytkowym kościele pw. Św. Jana Chrzciciela w Uhrusku.
2. Prace konserwatorskie i restauratorskie w zabytkowym kościele pw. Św. Stanisława Kostki w Kosyniu.
3. Zabezpieczenie zabytkowego cmentarza prawosławnego w Uhrusku.

Raport o stanie Gminy Wola Uhruska za 2023 r. stanowi podsumowanie pracy Wójta Gminy oraz radnych VIII kadencji w poprzednim roku kalendarzowym.

W przedmiotowym Raporcie zawarte zostały informacje w zakresie prowadzonych inwestycji i przedsięwzięć, realizowanych strategii, programów i planów, rozwoju infrastruktury oświatowej, zaspakajania potrzeb społecznych, podejmowanych inicjatyw na rzecz mieszkańców Gminy Wola Uhruska. Niniejszy dokument odzwierciedla również kondycję finansową Gminy.

Przedkładając Raport za rok 2023, jako nowo wybrany Wójt rozpoczynam swoją działalność na rzecz mieszkańców Gminy Wola Uhruska. W tym miejscu chciałby skierować wyjątkowe słowa uznania dla mojego poprzednika Pana Jana Łukasika – wieloletniego Wójta Gminy Wola Uhruska oraz dla wszystkich Radnych VIII kadencji. To dzięki ich pracy i zaangażowaniu Gmina Wola Uhruska poczyniła znaczące postępy w rozwoju społeczno-gospodarczym.

To, co udało się wykonać w zakresie poprawy warunków życia mieszkańców naszej Gminy, jest także efektem działań wszystkich, bez wyjątku, pracowników Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych. Dziękuję Wam za wysiłek wkładany w pracę dla dobra lokalnych społeczności, za dbałość o interes publiczny oraz za udział w rozwoju naszej małej ojczyzny. Pragnę również podziękować Sołtysom za ich działalność w tej wydłużonej kadencji.

Akceptacja niniejszego Raportu oraz wotum zaufania powinny stanowić dowód uznania dla działalności Samorządu VIII kadencji.

Wójt Gminy
Wola Uhruska
/-/ Jacek Kozyra